

ნაფიც მსაჯულთა კანდიდატთა შერჩევის პრობლემა საქართველოში:
მხარეთა მიერ "Voir Dire"-ის გამოყენება კანდიდატთა გამოსარიცხად

ანა ებანოიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის სკოლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების
შესაბამისად*

სისხლის სამართლის სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ზაზა მეიშვილი, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.”

ანა ებანოიძე, ა.ე.ებანოიძე

16.06.2023

აბსტრაქტი

საქართველოში ნაფიც მსაჯულთა შერჩევის პრობლემის შეფასებისას გასათვალისწინებელია, არა მხოლოდ კანდიდატთა მიერ თვითაცილების საკითხი, არამედ მხარეთა მიერ შერჩევის დროს დასმული შეკითხვები და მათ მიერ კანდიდატთა ასაცილებლად დასაბუთებული და დაუსაბუთებელი აცილების შუამდგომლობისას დასახელებული მიზეზები.

ნაშრომი ეხება ნაფიც მსაჯულთა შერჩევის პრობლემატიკას საქართველოში. კერძოდ, ნაფიც მსაჯულთა თვითაცილების ეტაპს, მათ გამოუცხადებლობას შერჩევის პროცესზე, დაუსაბუთებელი აცილების დროს დისკრიმინაციული მიზეზების გამორიცხვას. სამეცნიერო ნაშრომში ძირითადი აქცენტი გაკეთებულია ნაფიც მსაჯულთა აცილების სტადიაზე მხარეთა ჩართულობასა და მათ როლზე შერჩევის პრობლემის დაძლევაში. ნაშრომში ყურადღება გამახვილებულია მხარეთა მიერ შერჩევის პროცესში დასმულ შეკითხვებსა და იდეალური voir dire-ს ჩატარებაზე.

ნაშრომში გამოყენებულია აღწერილობით/მიმოხილვითი, შეფასებითი და შედარებითი მეთოდი, რომელთა საფუძველზე მოხდა შერჩევის პროცესის სამი მნიშვნელოვანი სტადიის, თვითაცილების, დასაბუთებული აცილების და დაუსაბუთებელი აცილების მიმოხილვა, მათი შედარება აშშ-ის პრაქტიკასთან. გარდა ზემოაღნიშნული მეთოდებისა, საკვლევო საკითხის უკეთ შესწავლის მიზნით ჩატარდა 2020-2023 წლებში ნაფიც მსაჯულთა შერჩევის პროცესების მონიტორინგი. აგრეთვე პროცესში მონაწილე პირებთან მოხდა გასაუბრება და მათი მხრიდან სამუშაო გამოცდილების გაზიარება; კერძოდ, რა კრიტერიუმებით ხელმძღვანელობდნენ ნაფიცი მსაჯულების შერჩევისას.

ამრიგად, საკვლევო პრობლემატიკის კვლევისას გამოვლენილმა შედეგებმა, ჩატარებულმა კვლევითმა კომპონენტმა და რეკომენდაციებმა, უკეთ წარმოაჩინა

საკვლევი პრობლემის გადაჭრის საშუალებები საქართველოში ნაფიც მსაჯულთა კანდიდატთა შერჩევისას.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: Voir dire, ნაფიცი მსაჯული, ჟიური, კანდიდატი, დასაბუთებული აცილება, დაუსაბუთებელი აცილება, თვითაცილება, ნაფიც მსაჯულთა შერჩევა.

Abstract

When assessing the problem of jury selection in Georgia, it is necessary to take into account not only the issue of self-recusal by the candidates, but also the questions asked by the parties during the selection process and the reasons given by them during the petition for justified and unsubstantiated exclusion.

The work deals with the problems of jury selection in Georgia. In particular, the stage of self-removal of jurors, their non-appearance at the selection process, exclusion of discriminatory reasons during unjustified removal. In the scientific work, the main focus is on the involvement of the parties at the jury removal stage and their role in overcoming the selection problem. The paper focuses on the questions asked by the parties during the hearing process and conducting an ideal voir dire.

The paper uses a descriptive/review, evaluative and comparative method, on the basis of which three important stages of the fraud process, self-avoidance, justified avoidance and unjustified avoidance were reviewed, and their comparison with US practice. In addition to the above-mentioned methods, in order to better study the research issue, the jury selection process was monitored in 2020-2023. Interviews were also held with the persons participating in the process and they shared their work experience; In particular, what criteria were used to embarrass the jury.

Thus, the results revealed during the study of the research problem, the conducted research component and recommendations better presented the means of solving the research problem in the selection of jury candidates in Georgia.

Key words: Voir dire, jury, candidate, justified recusal, unwarranted recusal, self-recusal, jury selection.